

سیدعلی مددزیدی

اسکلت بخش نیروی انسانی IDF یا همان «نیروی ارتش اسرائیل» روی دوش ساکنان سرزمین های اشغالی استوار است. از همان ابتدای تأسیس رژیم در سرزمین های اشغالی مسئله امنیت و تأمین آن مرکزی ترین دغدغه مؤسسان بود و این دغدغه به دلایل متعدد مانند کمبود جمعیت، کمبود منابع، همسایگی با عوامل تهدید بیش از پیش در مرکز توجه قرار گرفت. هسته اولیه IDF توسط یهودیان ارتش های دول دنیا بالاخص انگلستان که حال ساکن سواحل مدیترانه بودند و اعضای گروهک های تروریستی یهود در فلسطین تا قبل از تأسیس، شکل گرفت و پس از شکل گیری چالش اساسی تأمین سربازان این ارتش بود. تمام ساکنان سرزمین های اشغالی اعم از زن و مرد به جز قشر خاص یهودیان مذهبی حریدی، باید دوره سربازی اجباری را بگذرانند. پس از اتمام این دوره در مقابل سرباز دوره قرار دارد و خبری از گزینه سوم نیست. یا سرباز بنا بر علاقه یا تطمیع و یا هر انگیزه دیگری از سرباز وظیفه به سرباز حرفه ای و کادر ارتش تبدیل می شود و یا می پذیرد باقی عمر خودش را به عنوان سرباز ذخیره بگذراند. حال باید پرسید که سرباز ذخیره یعنی چه؟

بخش عمده سربازان ارتش را نیروهای ذخیره تشکیل می دهند. هنگامی که دوره خدمت وظیفه هر سرباز به پایان می رسد، او به یک واحد ذخیره انتقال می یابد و هر گاه لازم باشد به خدمت فرا خوانده می شود. برای آنکه سربازان ذخیره همیشه آمادگی دفاعی خود را حفظ نمایند و در ضمن ارتش ناچار نباشد تعداد بسیار زیادی سرباز وظیفه در اختیار داشته باشد، هر سرباز ذخیره تا ۴۰ سالگی، هر سال چند روز به خدمت ذخیره فرا خوانده می شود. تعداد روزهای خدمت ذخیره متناسب با شرایط متغیر است.

چند خط قانون کار

ساکنان سرزمین های اشغالی که برای خدمت ذخیره فراخوانده می شوند، چه کارمند حقوق بگیر باشند و چه خویش فرما، برای روزهایی که در خدمت ذخیره هستند، استحقاق دریافت حقوق خدمت ذخیره از سوی مؤسسه بیمه ملی را دارند. نرخ پرداخت روزانه خدمت ذخیره بر اساس دستمزد ناخالص قابل پرداخت به ازای هر روز کاری در طول سه ماه کامل پیش از نخستین روز ماهی که خدمت ذخیره در آن آغاز شده است، تعیین می شود و بر عدد ۹۰ تقسیم می گردد، طبق یکی از موارد زیر:

- کارمندان حقوق بگیر: دستمزدهای منظم آن ها.
- افراد خویش فرما: میانگین درآمد آن ها.
- افرادی که نه کارمند حقوق بگیر هستند و نه خویش فرما: حداقل مزایای تعریف شده در قانون.

جنگ و نیروهای ذخیره

نیروی ذخیره بودن در کل مقوله ناهنجاری است؛ چراکه فرض بفرمایید مشغول روزمره هستید و یک هوا ارتش بالای سرتان سبز می شود و می گوید باید برویم اردوی تخریب در نوار غزه! این ناهنجاری با چاشنی شدن برخی مسائل مثل معافیت

سربازی حریدی ها و مسئله جنگ تشدید نیز می شود. در آن سو رژیم برای مقابله با این دل ناچسبی در تلاش است با استفاده از راهکارهای مختلفی برای سرباز ذخیره بودن صرفه اقتصادی ایجاد کند!

وقتی حماس در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ حمله خود را به رژیم آغاز کرد و رژیم اسرائیل رسماً وارد جنگ شد، اقتصاد دانان منتظر یک فروپاشی اقتصادی در رژیم بودند. یکی از دلایل این انتظار، فعال شدن ده ها هزار نیروی ذخیره بود و این یعنی یک هزینه میلیارد دلاری مضاعف بر دوش رژیم. به همین جهت هزینه های دفاعی از اکتبر ۲۰۲۳ بیش از ۵۰ درصد افزایش یافت و IDF صدها هزار نیروی ذخیره را فرا خوانده و کارگران را از دفاتر، کارخانه ها و مغازه ها بیرون کشید.

یکی از شیوه های رژیم برای پای کار نگه داشتن این سربازان در ایام جنگ افزایش حقوق بوده. رژیم اسرائیل بین ۷ اکتبر ۲۰۲۳ و مه ۲۰۲۵، ۶۰ میلیارد شیکل (حدود ۱۸ میلیارد دلار) را به طور خاص برای جبران خسارت نیروهای ذخیره اختصاص داد. این مبلغ هنگفت که از مه ۲۰۲۵ میلیارد ها دلار افزایش یافته است (به ویژه با استخدام مجدد ده ها هزار سرباز ذخیره برای اشغال غزه) بدون مصوبات اخیر کابینه به تنهایی معادل بیش از ۱،۵ درصد از تولید ناخالص داخلی سالانه رژیم است. نیروهای ذخیره به طور متوسط تقریباً ۸۰۰۰ دلار در ماه دریافت می کنند تقریباً دو برابر حقوق میانگین در سرزمین های اشغالی و پنج برابر حداقل دستمزد، به علاوه پرداخت های سخاوتمندانه پاداش! و خدمات اجتماعی رایگان.

وام مسکن

برخی بانک ها در جهت حمایت از ارائه بسته های حمایتی، وام های مختلفی را آماده کردند. برای مثال بانک میزراحی تفاحوت در سال گذشت مصوب نمود که به تمام سربازان ذخیره ای که در این بانک حساب دارند ۱۰۰۰۰ شیکل (تقریباً ۳۱ هزار دلار) وام بدون بهره جهت خرید مسکن بدهد.

مالیات پُر

چند هفته ای می شود که اسموتریچ، وزیر دارایی رژیم با کنسبت مشغول سرو کله زدن و تهدید است تا طرح جدید در جهت ارائه تخفیف های مالیاتی به سربازان ذخیره به تصویب برسد که به دلیل فشار شدید و تهدید به تحریم ائتلاف حزبی توسط راست افراطی، احتمالاً به تصویب نیز برسد. براساس این طرح که مرحله اول تصویب را از سر گذرانده، قرار است براساس روزهای خدمت سرباز ذخیره، بر مالیات بر درآمدش تخفیفی تا سقف ۳۰۰ دلار در ماه بدهند و یارانه هایی هم به سربازان دانشجو تعلق بگیرد.

کارت اعتباری

ارتش در یک طرح جدید از یک کارت اعتباری به نام «فایتر» رونمایی کرده که به سربازان ذخیره داده می شود. این کارت اعتباری برای کسانی که حداقل ۱۰ روز خدمت ذخیره در سال جاری انجام داده اند، تا سقف ۵۰۰۰ شیکل (تقریباً ۱۵۵۰ دلار) شارژ می شود. از روز دهم تا سی ام، افراد در حال خدمت، روزانه ۳۰

شیکل دریافت می کنند و از روز سی و یکم به بعد، این مبلغ به ۸۰۰ شیکل در روز افزایش می یابد. با این کارت، هر سرباز ذخیره یا همسرش می تواند عوارض دولتی را پرداخت کند و مواد غذایی، رفاهی و تفریحی را در ده ها فروشگاه زنجیره ای و فروشگاه های دیگر خریداری کند و حتی از آن در جهت پرداخت هزینه های مهدکودک ها نیز می شود استفاده کرد. علاوه بر این به صورت دوره ای کوپن های خرید کالا به ارزش ۳۵۰۰ تا ۴۵۰۰ شیکل (بین ۱۰۰۰ تا ۱۴۰۰ دلار) بسته به روزهای خدمت و جایگاه سرباز، داده می شود.

یارانه سالانه

مضاف بر تمام این ارقام، به صورت سالانه مبلغی نیز به فرماندهان رده های مختلف نیروهای ذخیره داده می شود. طبق مصوبه جدید ارتش، هر فرمانده گردان ذخیره سالانه کمک هزینه ویژه ای به مبلغ ۲۰۰۰۰ شیکل (۶۲۰۰ دلار) و فرماندهان گروهان و دسته ها بین ۵۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰ شیکل دریافت خواهند کرد. برای دریافت این کمک هزینه، حداقل ۶۰ روز خدمت ذخیره در سال و ۵۰ روز برای افسران دانشجو الزامی است.

بچه با ما

طبعاً غیر از دغدغه مالی یکی از مسائل ساکنان در هنگام فراخوانده شدن، فرزندان خانواده هستند. صندوق کمک به سربازان ذخیره وزارت دفاع، بسته به تعداد فرزندان خانوار، تا سقف ۱۵۰۰ شیکل (۴۶۵ دلار) برای هر خانواده به حساب اعضای مشغول خدمت که در طول ماه های ژوئیه تا اوت فعال بوده اند، به عنوان کمک مالی برای تأمین مالی اردوهای تابستانی کودکان و بدون نیاز به ارائه رسید، واریز خواهد کرد. هر خانواده همچنین تا سقف ۳۵۰۰ شیکل (تقریباً ۱۰۰۰ دلار) برای تأمین مالی پرستار کودک در طول دوره ذخیره، با ارائه مدرکی مانند انتقال وجه یا تأیید کتبی از طریق واتساپ از پرستار کودک، به شرطی که کودک از بستگان درجه یک نباشد، دریافت خواهد کرد.

سینما رایگان!

علاوه بر تمام این مبالغ بلیت های رفاهی متنوعی در اختیار این سربازان قرار می گیرد. پیش بینی می شود در طول تعطیلات تابستانی و تعطیلات دیگر، تقریباً ۳۰۰۰ نفر از اعضای فعال ارتش، بلیت سینما و پذیرایی رایگان در تمام سینماهای زنجیره ای سراسر سرزمین های اشغالی دریافت کنند. علاوه بر این، ارتش رژیم همچنان به اعضای فعال ارتش که همسرانشان در طول خدمت در مرخصی زایمان هستند، کمک هزینه ای به ارزش تقریبی ۱۰۰۰۰ شیکل (۳۱۰۰ دلار) ارائه خواهد داد.

سربازهای دلاری

از دل چیده شدن این آمار و ارقام اولین گزاره ای که به دست می آید این است که رژیم تا حد زیادی برای سرباز ذخیره بودن صرفه اقتصادی ایجاد کرده و باید به این فرضیه اندیشید که در صورت بحرانی شدن اوضاع و حذف تمامی این مزایا، آیا ساکنان رژیم باز به سرباز ذخیره بودن تن می دهند یا نه؟

بررسی مزایای مالی سربازان ذخیره در سرزمین های اشغالی

مگر صرفه؟!

سربازان اسرائیلی
به ساختمان های ویران شده
در نوار غزه، نگاه می کنند،
عکاس: Jack Guez